

**TEATERCENTRUM
ÖSTRA**

**STATISITK FRIA TEATRAR I
ÖSTERGÖTLAND 2020-2021**

FRIA TEATRAR I ÖSTERGÖTLAND 2020–2021

FÖRESTÄLLNINGAR OCH PUBLIK	2020	2021
Totalt antal föreställningar:	246	328*
Totalt antal publik:	14 883	15 370
Antal publik: 0–12 år:	11 985	10 643
Antal publik: 13–18 år:	600	395
Antal publik: 19 år – uppåt:	2 296	3 982
Skapande skola, seminarier, workshopar etc:	50	43
VERKSAMHET		
Organisationsform:		
Ideell förening	5	3
ekonomisk förening	2	2
aktiebolag	2	2
enskild firma	1	0
Omfattning av verksamheten:		
Helår	8	6
Säsong	1	1
Omfattning i regionen		
Mellan 20%–40%	0	0
Mellan 55%–80%	10	7
Omfattning utanför regionen		
Ingen alls	5	1
Mellan 20%–40%	3	3
Mellan 55%–80%	2	3
INTÄKTER		
Biljettintäkter	1 129 516 kr	1 627 000 kr
Spelintäkter	1 449 942 kr	1 988 865 kr
Övriga intäkter (sponsring, hyresbidrag etc)	792 638 kr	124 000 kr
Övriga bidrag, stöd**	58 000 kr	15 000 kr
Summa stöd:	3 430 096 kr	2 290 565 kr
Antal teatrar med bidrag, stipendier etc ...		
Från staten:		
Inget stöd	5	2
100.000 kr–200.000 kr	1	0
200.000 kr–500.000 kr	3	5
Från regionen		
Inget stöd	5	0
50.000 kr–100.000 kr	1	3
100.000 kr–200.000 kr	2	3
200.000 kr–500.000 kr	0	1
Från kommun		
Inget stöd	1	2
<50.000 kr	0	0
50.000 kr–100.000 kr	3	2
100.000 kr–200.000 kr	2	2
200.000 kr–500.000 kr	1	1
EU-bidrag	0	0

KOSTNADER

Personalkostnader	3 804 607 kr	3 930 558 kr
Produktionskostnader	676 889 kr	985 801 kr
Hyreskostnader***	761 969 kr	707 052 kr
Summa:	5 243 645 kr	5 623 411 kr

PÅVERKAN PÅ VERKSAMHETEN UNDER CORONA

hög påverkan	9	6
låg påverkan	0	1
ingen påverka	–	–

Alternativ till spelade föreställningar

Ja	7	2
Nej	2	5

Tvingades ni att permittera under 2020?

Ja	4	0
Nej	5	7

PERSONAL/UPPDRAGSTAGARE

Tillsvidareanställda	32	4
Visstidsanställda	33	24
Arvoderade/F-skatt	35	14

Andelen kvinnor och män

– antal kvinnor	37	21
– antal män	35	23

GEOGRAFISK SPRIDNING

Hur många teatrar har besökt/spelat i resp kommun?

Boxholm	2	0
Finspång	6	2
Kinda	3	0
Linköping	6	7
Mjölby	7	1
Motala	7	3
Norrköping	4	7
Söderköping	4	4
Vadstena	5	2
Valdermarsvik	3	1
Ydre	2	0
Åtvidaberg	3	1
Ödeshög	5	1
Summa:	57	29

*) Varav 36 föreställningar visades digitalt

**) Riktade bidrag för lokal, upprustning av lokal etc

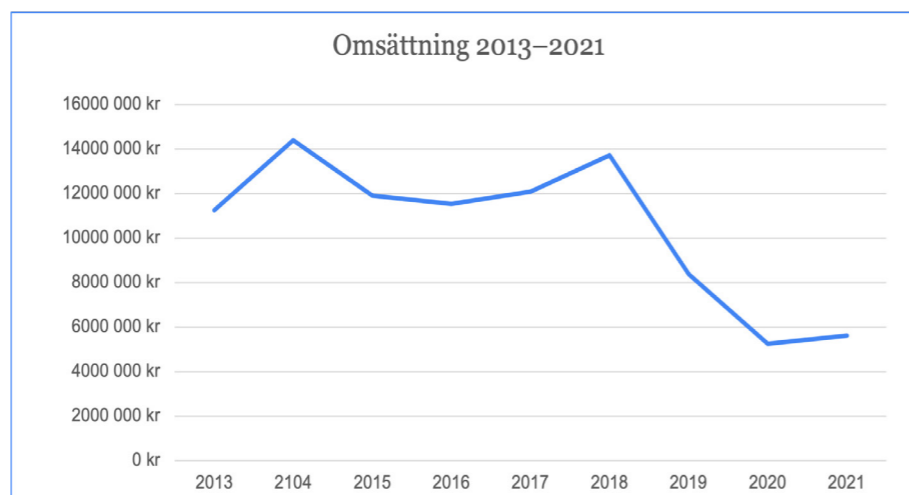
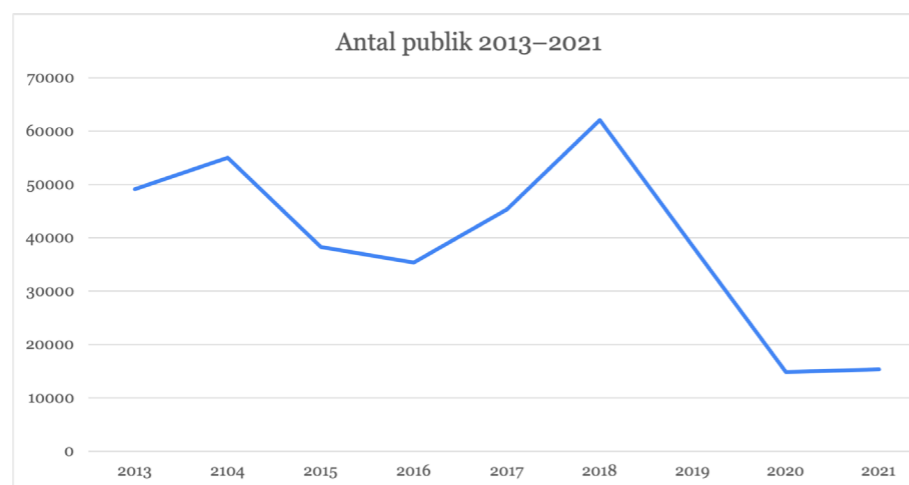
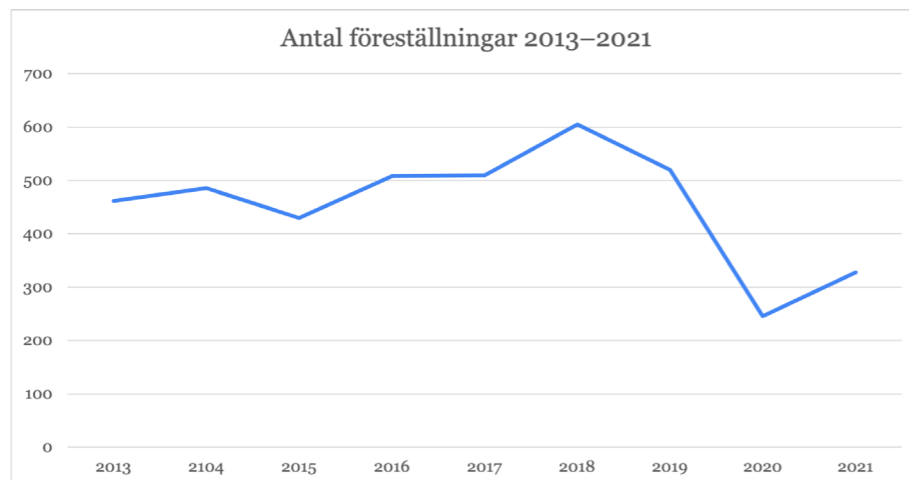
***) Kostnader för lokal, replokal, fordon, ljud och ljus etc

Följande har bidragit med underlag: Johker Scenkonst, Musikteater Gulasch, Shakespearefabriken i Vadstena, Teater Fenix, Teater Imba, Teater Pelikanen, Vadstena Nya Teater

FRIA TEATRAR I ÖSTERGÖTLAND 2013–2021

Diagrammen visar antalet föreställningar, antalet publik och hur ekonomin utvecklats över tid mellan 2013–2021.

Teater Pelikanen: HEJ HILMA, foto: Teater Pelikanen

TEATERN UPPOCHNER?

2021 var året då "kulturkris" och "krisstöd" blev etablerade begrepp. För de fria teatrarna i regionen var 2021 ett år där pandemin fortsatt hade stor påverkan på verksamheten. Hur skulle man göra: Satsa och skapa nytt, eller ligga lågt och vänta ...? Osäkerheten var stor?

Ett nytt utbrott av Corona i slutet av året fick betydande konsekvenser för teatrarna i Östergötland. Utbrottet fortsatte även en bit in i februari 2021. Ända fram till maj brottades teatrarna med problem att nå ut med föreställningar. Många kommuner hade restriktioner för turnerande verksamhet. De innefattade även flertalet äldreboenden.

Liksom året innan visades en hel del digitalt men många teatrar valde istället att spela utomhus. Då fick man äntligen chansen att möta publik live. Några gjorde bådadera. Att spela utomhus var ett sätt att nå publik inom skola och förskola. Allt påverkades hur restriktionerna respektive kommun såg ut.

Från juni och framåt blev situationen något stabilare och turnerandet satte fart på allvar. Många teatrar började nu beta av föreställningar som tidigare blivit inställda. För någon enstaka aktör var 2021 till och med ett "bra" år jämfört med året innan. Man kunde åter släppa in publik på offentliga föreställningar även om det fortfarande fanns restriktioner.

Sammantaget blev 2021 ett år där verksamheten långsamt återgick till det normala. Antalet spelade föreställningar ökade med nästan 25 procent. Dock var antalet besökare mer blygsamt. Från 2020 ökade publiken från 14 883 till 15 370. Mycket beroende på rådande restriktioner. På intäktssidan ökade biljettförsäljningen med en halv miljon jämfört med 2020. Att tiderna varit osäkra syns också i andelen tillsvidareanställda. Dessa minskade från 33 personer till 4 under 2021. En väldigt drastiskt tapp.

Teatercentrum bedömer dock att läget kommer att stabilisera ytterligare under 2022. Ekonomin och den politiska viljan att prioritera kulturfrågorna är fortfarande relativt hög? Viljan att stötta kulturlivet tämligen utbredd. Det finns också statliga återstartsmedel. På längre sikt är det överskuggande hotet som vanligt ekonomin och viljan att prioritera kulturfrågorna: främst på den kommunala nivån. En annan viktig faktor är samspelet mellan stat, region och kommun kommer det se ut på längre sikt? Därför kommer Teatercentrum försöka ha en nära och konstruktiv dialog med de olika aktörerna i regionen.

VARFÖR STATISTIK?

Den fria kulturen står för en betydande del av den scenkonst som produceras och visas i Landet. Men det är inte alls lika självklart att den tas med eller finns redovisad i offentlig statistik. Särskilt inte om den har producerats av en teater eller dansgrupp som saknar statliga eller regionala bidrag. Historiskt sätt har de fria teatrarna svarat för en tredjedel av all teater som spelas i Sverige, men bara åtnjutit en tiondel av de medel som det offentliga ger i form av bidrag eller anslag.

I Östergötland finns det en mängd fria aktörer. Både inom dans och teater. Många spelar för barn och unga och de flesta turnerar i regionen. Några producerar sommartheater som lockar besökare från andra delar av landet.

Teater Fenix: LITET HUS MED STORT HJÄRTA, fotograf: Tom Roberts

Sammantaget utgör den fria scenkonsten en vital del av kulturlivet som tillsammans med de regionala och kommunala institutionerna bidrar till att göra Östergötland attraktivt för många av regionens medborgare.

HUR KOMMER STATISTIKEN TILL?

Varje år sammanställer Teatercentrum nationell statistik över det som producerats av de fria teatrar. Statistiken för Östergötland görs som en del av det uppdrag som Teatercentrum har från regionen. Underlaget samlas in och sammanställs. Insamlingen sker med hjälp av enkätfrågor. Syftet med statistiken är att ge en enhetlig bild av verksamheternas omfattning, hur den bedrivs, hur många som är inblandade samt hur den är finansierad. Enkäten skickas ut till professionella aktörer inom scenkonstområdet, både dans och teater. Dessa utgör ca 15 olika konstellationer och grupper i Östergötland. Underlaget innehåller uppgifter om antal föreställningar, antal publik. Statistiken kan sedan användas för vidare diskussion om förändringar eller förbättringar inom det fria fältet i enlighet med den regionala kulturplanen. Frågorna till enkäten finns bifogade som bilaga.

FÖRSLAG

För att få ett bättre underlag kring pandemins långsiktiga effekter skulle det behövas göra en ordentlig översyn av Östergötlands fria aktörer: deras villkor och förutsättningar samt dess betydelse både för regionens utveckling och för kommunerna; Inte minst vilken betydelse de har för barn och ungas kulturupplevelse i kommunerna, tillgänglighet och möjligheter att nå nya grupper. Översynen skulle även kunna se på förutsättningarna för konstnärlig förnyelse genom att bidra till och underlätta samarbeten med andra fria aktörer och film, musik, dans etc.

Trots att det gjorts betydande satsningar för att stärka de fria teater och dansgrupperna, upplever dessa fortfarande en minskad efterfrågan. Ett strukturellt problem är att flertalet fria teatrar med Östergötland som bas inte har möjlighet att spela de flesta av sina föreställningar för barnen i Östergötland, utan tvingas turnera till andra regioner. Teatercentrum menar att ökat stöd till inköp av föreställningar inom några nyckelkommuner är en del lösningen av de strukturella problem som finns. På regional nivå är det viktigt att utveckla och förstärka de stöd som redan finns. Teatercentrum efterlyser också en ökad dialog med samtliga scenkonstaktörer inom ramen för den regionala kulturplanen.

VERKSAMHET I ÖSTERGÖTLAND

För att mildra pandemins påverkan på kulturlivet, i synnerhet för de fria teatrar, har Teatercentrum under 2021 fortsatt föra dialog med aktörer på statlig-, regional och kommunal nivå. Syftet har varit att mildra effekterna av pandemin och visa på hur de olika stöden till kulturlivet bör utformas, för att underlätta för de fria kulturaktörerna återstart. Glädjande nog har det hörtsammats och bidragit till utformningen av stödsatser främst de från Statens kulturråd och Konstnärsnämnden. I Östergötland har vi uppmanat till insatser för de fria teatrar men även till arrangörsledet deras roll som inköpare av föreställningar till barn och unga.

För att de fria teatrar fortsatt ska bidra till en positiv utveckling i Östergötland kommer Teatercentrum göra olika satsningar, både i och utanför regionen. Vi fortsätter presentera deras repertoar på Stjärnkalaset en nationell/regional utbudsdag, där teatrar kan presentera sin kommande

Teater Imba, Fotograf: Sandra Kaunisto Leppänen

repertoar. Vi planerar även en mäsas för Skapande skola som på ett likartat sätt sammanför fria aktörer inom teatern med skolan. Regionala planerar vi för att bygga ut vårt pågående projekt: Repertoarbryggan som syftar till att reparera den kulturella infrastrukturen och återknyta kontakterna med arrangörsledet på kommunal nivå och möjligheter att kunna nå fler barn i regionen. Vidare kommer även påbörja ett arbete med syfte att utveckla kontakten mellan fria teatrar och civilsamhället genom offentlig familjeteater. Sedan tidigare finns också Teatercentrums bokningsbonus som underlättar för teaterföreningar som arrangerar offentliga föreställningar av fria teatrar. Vi planerar även att återuppta dialogen med Ung Scen Öst kring samverkan efter pandemin med fokus på konstnärlig utveckling.

*Ur Dokument för Teatercentrums verksamhetsbidrag 2022
Diariumnummer RÖ 2021-4847*

Under denna kulturplanepå period ges stödet till Teatercentrum Östra utifrån följande plan:

Att arbeta för att utveckla den kulturella infrastrukturen och för ökad samverkan mellan scenkonstaktörer och arrangörer och genom det stimulera till ökat samarbete mellan de regionala kulturinstitutionerna och det fria kulturlivet.

Att tillsammans med Region Östergötland driva frågor om fria teatergruppers villkor i regionen och genom det stärka möjligheterna för professionella kulturskapare inom scenkonst att vara verksamma i länet. Att företräda de fria aktörerna i regionala plattformar.

Att bidra till Region Östergötland med underlag för ökad kunskap och förståelse för de fria konstnärernas villkor.

BILAGOR

FRÅGESTÄLLNINGAR TILL ENKÄTEN

Går att svara på två sätt: ÖVERSIKTLIGT (betecknas [Ö]) eller SPECIFIKT [S]
Spelar Ni mest för vuxna eller för barn enbart inom ett visst åldersspann kan du också svara översiktligt [Ö].

Spelar du istället för barn i olika åldrar, får du gärna svara mer specifikt [S].

Påverkan under corona-pandemin

I vilken grad har verksamheten påverkats? Alternativ till spelade föreställningar? Tvingades ni att permittera under 2020?

Påverkan under corona-pandemin:

I vilken grad har verksamheten påverkats?
Alternativ till spelade föreställningar?

Tvingades ni att permittera under 2020?

Föreställningar och antalet publik 2019, 2020

Totalt antal föreställningar

Totalt antal publik

Vilka åldrar har ni spelat för [Översiktligt]? Vilka åldrar har ni spelat för

*MYCKET VÄSEN FÖR INGENTING, Shakespearefabriken
Fotograf: Johan Österlind*

[Specifikt]? 0–12 år

13–18 år

19 år–uppåt

Om teatern

Organisationsform

Omfattning av verksamheten

Verksamhet i Östergötland, utanför regionen Vilka kommuner har ni besökt?

Ekonomi 2021 – intäkter

spelintäkter (fakturerade föreställningar)

biljettintäkter

övriga intäkter (kan vara sponsring/hyresbidrag etc)

Bidrag från stat, län, kommun m fl

Bidrag från nationella aktörer

Bidrag från region

Bidrag från kommun

EU bidrag

Övriga bidrag (ej sponsring)

Ekonomi 2021 – kostnader

Personalkostnader

Produktionskostnader

Hyreskostnader (lokaler, replokaler, fordon, ljud och ljus etc.) Har Ni erhållit corona-stöd?

Personal

Antal tillsvidareanställda Antal visstid

Antal arvoderade/F-skatt Andelen kvinnor och män varav kvinnor?

varav män?

Övrig verksamhet: Skapande skola, besök på äldreboende, samarbeten, festivaler, biennaler och gästspel

Egna kommentarer om verksamheten under 2021?

ANSLUTNA TEATRAR ÖSTRA REGIONEN

4:e teatern, Västerås

Arabiska Teatern, Stockholm

Dockteatern Tittut, Stockholm

Dotterbolaget, Årsta

Fabula Storytelling, Stockholm

Gyllene Draken AB, Stockholm

Traktor Entertainment (GyklargruppenTRIX), Västerås

Hedmans Teater, Lidingö

Johker Scenkonst AB, Linköping

Latinamerikanska Folkteatern (Aliasteatern), Stockholm

Lilla Parken, Solna

Långsjö Teater, Gnesta

Mittiprickteatern, Stockholm

Moliereensemblen, Stockholm

Musikteater Unna, Sparreholm

Nalle Clown AB, Stockholm

Pantomimteatern, Stockholm

Pygméteatern, Stockholm

Skottes Musikteater, Gävle

Stockholms Imrpovisationsteater, Stockholm

Svea Sträng/Ung utan pung, Bandhagen

Tanketank AB, Örebro (2022)

Teater Barbara, Stockholm

Teater De Vill, Stockholm

Teater Fenix, Norrköping

Teater Fredag, Nacka

Teater Imba, Linköping

Teater Kung & Drottning AB, Stockholm

Teater Martin Mutter, Örebro

Teater Pelikanen, Norrköping

Teater Pero, Stockholm

Teater Sláva, Huddinge

Nya Teater Sörmland, Nyköping

Teater Tre, Stockholm

Teater Tribunalen, Stockholm

Teater Tropos, Västerås

Teaterambulansen, Stånga

Teatergruppen Tio Fötter, Uppsala

Temporarity Production, Stockholm (2021)

Torgteatern, Trångsund

Trattofon AB, Hägersten

Turteatern, Kärrtorp

Unga Roma, Visby

(rev. 2022-05-14)

TEATERCENTRUM

Hornsgatan 103, 8 tr
117 28 Stockholm
www.teatercentrum.se
kansli@teatercentrum.se